

หลักสูตรนักบริหารการทูต (นบท.) รุ่นที่ ๑๔ ปี ๒๕๖๕
(Foreign Affairs Executive Programme: FAEP14)

๑. หลักการและเหตุผล

จากเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๕) ได้กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มุ่งเน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” โดยประเด็นสำคัญประการหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ คือ ต้องมีการพัฒนาบุคลากรตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ เป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแผนแม่บทด้านการต่างประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (แผน 5S/๕มี) ในประเด็น Synergy (มีพลัง) ว่าด้วยการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรและบุคลากรด้านการทูตการต่างประเทศ เพื่อดำเนินบทบาทเชิงรุกท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

ในมิติของงานด้านการต่างประเทศ บทบาทและภารกิจของ “นักบริหารการทูต” ในฐานะผู้แทนประเทศไทยได้ปรับเปลี่ยนไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยนอกจากจะต้องมีความรู้ความสามารถในงานด้านการทูตตามภารกิจหลักอันเป็นสากลของนักการทูตทั่วโลกแล้ว ยังจะต้องมีภาวะผู้นำและศักยภาพในการบริหารสามารถนำการเปลี่ยนแปลงและพัฒนางานในแนวใหม่ที่ยากอบเขตกว้างขวางขึ้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เน้นความเป็นระดับสากล เพื่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อประสิทธิผลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นอีกด้วย

กระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่ประสานภารกิจด้านการต่างประเทศของรัฐบาลจึงได้จัดทำหลักสูตรนักบริหารการทูตขึ้น เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ให้กับนักการทูตที่จะไปดำรงตำแหน่งบริหารในต่างประเทศ และเปิดโอกาสให้ข้าราชการและบุคลากรจากหน่วยงานภาครัฐอื่นที่มีภารกิจด้านการต่างประเทศ หรือหน่วยงานที่มีสำนักงานในต่างประเทศในฐานะ “ทีมไทยแลนด์” เข้าร่วมการฝึกอบรมด้วย ทั้งนี้ เพื่อที่จะร่วมสร้างทีมประสานการทำงานในการขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐและยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีบูรณาการต่อไป

๒. ปรัชญาและแนวความคิดของหลักสูตร

ปรัชญา

เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักบริหารการทูตของกระทรวงการต่างประเทศและนักบริหารจากส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐอื่นที่มีภารกิจด้านการต่างประเทศให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และภาวะผู้นำด้านการทูตการต่างประเทศแบบมืออาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารที่สอดคล้องและเท่าทันต่อสถานการณ์ของประเทศและโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สามารถก้าวขึ้นไปสู่การเป็นผู้แทนประเทศที่แข่งขันได้ในเวทีโลกและมีความเป็นสากล อีกทั้งยังมีความสามารถในการบริหารจัดการคุณภาพงานและคุณภาพชีวิตในการทำงานของตนเองและผู้อื่นได้ในปัจจุบัน และพร้อมสำหรับความก้าวหน้าของบทบาทหน้าที่การงานและชีวิตในอนาคต ซึ่งจะนำไปสู่การได้รับการยอมรับ ความเชื่อถือไว้วางใจ และความเชื่อมั่น (Trust and Confidence) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานและจากทุกภาคส่วน

แนวคิด

- เป็นหลักสูตรเสริมสร้างและพัฒนาความสามารถของนักบริหารการทูตให้เป็นผู้แทนประเทศและนักบริหารที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) มีความสามารถในการทำหน้าที่การบริหารจัดการและบทบาทภาวะผู้นำ (Management and Leadership Roles and Function) ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันในมิติต่าง ๆ ได้แก่ การบริหารตนและการบริหารคน การบริหารเป้าหมายทิศทางและการบริหารการเปลี่ยนแปลง การบริหารผลลัพธ์ การบริหารทรัพยากรและเทคโนโลยีการทำงาน

- ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ด้วยการพัฒนาตนเอง (Self-Development) และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้อื่นด้วยกระบวนการกลุ่ม (Group Process) ให้มีศักยภาพทางความคิดและขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับสังคมไทยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ของโลก

- จัดรูปแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น สามารถตอบสนองรูปแบบ (Styles) ความต้องการและความจำเป็นเฉพาะตน (Individual Needs) ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารจัดการและภาวะผู้นำโดยมีเครื่องมือและกระบวนการประเมินสมรรถนะเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) การบริหารแผนการพัฒนาเฉพาะตน (Individual Development Plan) ที่เชื่อมโยงกับแผนการพัฒนาศักยภาพของส่วนราชการ (Organization HRD Plan)

- พัฒนาผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มีภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการที่เหมาะสมทันสมัย ทั้งในสภาวะปกติและในช่วงวิกฤติ (Crisis) ที่ต้องการความเป็นผู้นำ โดยเน้นสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับบริหารราชการไทย รวมถึงมีคุณธรรม จริยธรรมของนักบริหารอย่างเหมาะสม

- เป็นหลักสูตรที่สามารถทำให้นักบริหารการทูตเกิดการเรียนรู้และมีโลกทัศน์ได้อย่างครบถ้วนสมดุลในทุกมิติ ได้แก่

- การเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ (Learning to Learn)

- การเรียนรู้เพื่อการปฏิบัติตามรูปแบบภาวะผู้นำและการบริหารจัดการของตนในสถานการณ์ต่าง ๆ (Learning to do)

- การเรียนรู้เพื่อคุณภาพชีวิตในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง (Learning to be)

- การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและความหลากหลายของบุคคลและสังคม (Learning to Live with Others)

ทั้งนี้ เพื่อให้นักบริหารการทูตได้พัฒนาทั้งในด้านความรู้ การปฏิบัติ การมีคุณภาพชีวิตและการทำงานที่ดีในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และสามารถแสดงภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพในสภาพสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลายและแข่งขันได้ในระดับสากล

๓. วัตถุประสงค์และผลลัพธ์ที่คาดหวัง เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๓.๑ มีความพร้อมในการเข้าสู่ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น และบริหารการทูต ระดับต้น เข้าใจวิธีคิดและการทำงานแบบ Agile Leader ที่จะต้องเข้าใจทิศทางการเปลี่ยนแปลงและบริบทแวดล้อมในการขับเคลื่อนงานภาครัฐ สร้างทีมประสานการทำงานเพื่อสร้างและนำการเปลี่ยนแปลงที่มีคุณค่าให้ระบบราชการประชาชน และส่วนรวม ได้รับความเชื่อถือไว้วางใจ เชื่อมั่น ศรัทธา จากผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ มีค่านิยม ทศนคติ จิตใจ และพฤติกรรมการบริหารที่ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ความเข้าใจในคุณค่าที่ดำรงของสังคมไทย จิตสำนึกต่อประชาชน จิตสาธารณะ เพื่อให้องค์กรรัฐในต่างประเทศตอบสนองความต้องการของประชาชนและรักษาสันติภาพของประเทศไทยโดยรวม

๓.๓ มีขีดความสามารถในการแข่งขันมิติต่าง ๆ ในระดับสากลทั้งปัจจุบันและสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยกำหนดจุดเน้นของการพัฒนาในเรื่องของการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา การสื่อสาร การประสานงาน ประสานสัมพันธ์ การปรับตัวและความยืดหยุ่น จิตมุ่งบริการ

๓.๔ มีความพร้อมทางด้านภาวะผู้นำและความสามารถทางการบริหาร สามารถแสดงพฤติกรรมที่คาดหวังในตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น และบริหารการทูต ระดับต้น ทั้งทักษะด้านภาวะผู้นำและทักษะเชิงยุทธศาสตร์

๔. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการฝึกอบรม

๔.๑ ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๖ เดือน หรือผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอื่นที่ปฏิบัติราชการเช่นเดียวกับประเภทอำนวยการ ไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๖ เดือน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด หรือเคยดำรงตำแหน่งข้างต้นรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า

๑ ปี ๖ เดือน รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งนักการทูตชำนาญการพิเศษของกระทรวงการต่างประเทศที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ Head of Chancery (HOC) ที่ อ.ก.พ. กระทรวงการต่างประเทศเห็นชอบให้เทียบระยะเวลาการปฏิบัติราชการเช่นเดียวกับประเภทอำนวยการ โดยสามารถนำระยะเวลาที่ทำหน้าที่ HOC ดังกล่าวมานับรวมกับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการหรือระยะเวลาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนดเพื่อให้มีระยะเวลาโดยรวมไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๖ เดือน นับถึงวันเปิดการฝึกอบรม

๔.๒ บุคคลภายนอก เป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๖ เดือน หรือผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอื่นที่ปฏิบัติราชการเช่นเดียวกับประเภทอำนวยการ ไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๖ เดือนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด หรือเคยดำรงตำแหน่งข้างต้นรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี ๖ เดือน นับถึงวันเปิดการฝึกอบรม โดยให้ความสำคัญกับผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมจากหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจด้านการต่างประเทศหรือมีสำนักงานในต่างประเทศในฐานะ “ทีมไทยแลนด์” เป็นลำดับแรกก่อนและได้รับการอนุมัติจากส่วนราชการต้นสังกัดให้เสนอชื่อเข้ารับการฝึกอบรม

๔.๓ จะต้องไม่เป็นผู้ที่จะเกษียณอายุราชการในปีที่เข้ารับการฝึกอบรม และจะต้องไม่เป็นผู้ที่สำเร็จการฝึกอบรมหรือกำลังอยู่ในระหว่างการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูงที่จัดโดย สำนักงาน ก.พ. หรือส่วนราชการและหน่วยงานอื่นที่สำนักงาน ก.พ. ให้การรับรอง ซึ่งผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต

๔.๔ เป็นผู้มีส่วนราชการต้นสังกัดคัดเลือกและเสนอชื่อให้เข้ารับการฝึกอบรม โดยรับรองว่าเป็นผู้ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ มีความสามารถในการบริหารจัดการและพัฒนาตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นต้นแบบที่ดีและมีคุณลักษณะที่เหมาะสม รวมทั้งมีศักยภาพในการทำงานในตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น หรือนักบริหารการทูต ระดับต้น และการเสนอชื่อดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับการบริหารการทดแทนตำแหน่งประเภทรักษา (Succession Management)

ทั้งนี้ สามารถรับผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมจากหน่วยงานภายนอกโดยมีจำนวนไม่เกินจำนวนรวมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือในอัตรา ๑ ต่อ ๑ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐

๕. โครงสร้าง ระยะเวลาของหลักสูตร สำคัญ และวิธีการเรียนรู้

๕.๑ โครงสร้างและระยะเวลาของหลักสูตร หลักสูตรนักบริหารการทูต (นบท.) มีระยะเวลารวมทั้งสิ้น ๒๐๐ ชั่วโมง แบ่งเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑	กิจกรรมเตรียมความพร้อม	๒๘ ชั่วโมง
ส่วนที่ ๒	กิจกรรมการเรียนรู้ และการศึกษาดูงานในประเทศ	๑๖๐ ชั่วโมง
ส่วนที่ ๓	การทำข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ (Action Learning Policy Project) ในรูปแบบผลงานรายบุคคลและผลงานกลุ่ม หมายเหตุ: พบอาจารย์ที่ปรึกษาผลงานการศึกษาส่วนบุคคล (IS) และผลงานรายกลุ่ม (GP) ประเภทละ ๕ ครั้ง	
ส่วนที่ ๔	การสรุปผลการเรียนรู้/ปัจจัยนิเทศ	๑๒ ชั่วโมง

๕.๒ สำคัญของหลักสูตร

๕.๒.๑ การฝึกอบรมส่วนที่ ๑: กิจกรรมเตรียมความพร้อม

๒๘ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์: เพื่อชี้แจงให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ที่คาดหวังของการฝึกอบรม รายละเอียดหลักสูตร วิธีการฝึกอบรม กิจกรรมการประเมินสมรรถนะนักบริหาร ทักษะ บุคลิกภาพ กิจกรรมเครือข่ายมิตรสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม ความคาดหวังของการฝึกอบรม การพัฒนากระบวนการ

ทางความคิดของนักบริหารการทูต กิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนารายบุคคลและแผนการจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคล กิจกรรมการวางแผนการศึกษากลุ่ม และหลักเกณฑ์ในการสำเร็จการฝึกอบรม

๕.๒.๒ การฝึกอบรมส่วนที่ ๒: กิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน ๑๖๐ ชั่วโมง โดยจำแนกสาระการเรียนรู้ตามบทบาทหน้าที่ของตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น และบริหารการทูต ระดับต้น ๕ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ บทบาทหน้าที่ในการบริหารทิศทางเชิงยุทธศาสตร์และการเปลี่ยนแปลง ๓๐ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจบทบาทของผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น และบริหารการทูต ระดับต้น ในการบริหารและกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ โดยตระหนักถึงทิศทางแนวโน้ม และผลกระทบของบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการพัฒนาประเทศ ภารกิจขององค์กร และการพัฒนาระบบราชการ สามารถกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางนโยบายในการบริหารงานราชการ ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงภาคราชการและกำหนดนโยบายสาธารณะที่มุ่งสร้างคุณค่าให้กับประชาชนและส่วนรวม กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารที่สอดคล้องกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ในระดับต่าง ๆ และสามารถรักษาสสมดุลระหว่างการบรรลุเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวเพื่อความยั่งยืน

ด้านที่ ๒ บทบาทหน้าที่ในการบริหารองค์กร ทรัพยากรและผลลัพธ์ ๒๒.๕ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจบทบาทของผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น และบริหารการทูต ระดับต้น ในการบริหารองค์กรและบูรณาการเชื่อมโยงภารกิจงานและทีมงานภายในองค์กร เพื่อการขับเคลื่อนเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ขององค์กร สามารถตัดสินใจได้อย่างทันการณ์และบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์และคุณค่าสูงสุด สามารถสร้างระบบนิเวศในการทำงานเพื่อสนับสนุนทิศทางเชิงยุทธศาสตร์และสร้างความเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสามารถสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจในระดับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ ๓ การบริหารและพัฒนาบุคลากร ๒๐ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น และบริหารการทูต ระดับต้น ในการบริหารและพัฒนาบุคลากรเพื่อการขับเคลื่อนงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดทิศทางและแนวทางในการบริหารและพัฒนาบุคลากรในองค์กรที่สอดคล้องกับทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ขององค์กรและภาครัฐ สามารถสร้างระบบนิเวศในการทำงานที่สนับสนุนให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานและบริหารจัดการตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนให้บุคลากรสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

ด้านที่ ๔ บทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการตนเอง ๒๓.๕ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น และบริหารการทูต ระดับต้น ในการบริหารจัดการตนเองให้เป็นต้นแบบที่ดี รับผิดชอบต่องาน และผลลัพธ์ของงาน บริหารงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสามารถบริหารจัดการตนเองให้มีความสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนบุคคล

ด้านที่ ๕ การพัฒนามุมมองของนักบริหารการทูตในระดับประเทศ ระดับสากล และการพัฒนาความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพการทูตการต่างประเทศ ๔๖ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และมุมมองต่อแนวทางการพัฒนาประเทศ เปิดโลกทัศน์สู่สากลเพื่อการเข้าใจบริบทแวดล้อมที่มีนัยยะและผลกระทบต่อสถานะของประเทศไทย รวมถึงการพัฒนาทักษะและขีดความสามารถของนักบริหารการทูตในการดำเนินงานด้านการทูตและการต่างประเทศ

การศึกษาดูงานในประเทศทั้งภาครัฐและเอกชน (๑๘ ชั่วโมง) หลักสูตรฯ ได้กำหนดการศึกษาดูงานในประเทศให้มีความหลากหลายทั้งในด้านประวัติศาสตร์/เศรษฐกิจ/สังคม/วัฒนธรรม/นวัตกรรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีมุมมองการเป็นนักบริหารที่เปิดกว้าง เข้าใจบริบทของสังคมไทยในภาคส่วนต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาประเทศในหลากหลายมิติ

๕.๒.๓ การฝึกอบรมส่วนที่ ๓: ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ดังนี้

๑. การทำข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ (Action Learning Policy Project)
ในรูปแบบผลงานการศึกษารายบุคคลและผลงานกลุ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถจัดทำข้อเสนอในการขับเคลื่อนนโยบายในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น และบริหารการทูต ระดับต้น สามารถกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนนโยบายและการมองภาพองค์รวม เข้าใจบริบทแวดล้อมและการคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต บริหารจัดการ/แก้ปัญหาที่เป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วน และสามารถกำหนดแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

รายละเอียดของการจัดทำผลงานการศึกษา

๑) **รายงานการศึกษารายบุคคล (IS)** ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องจัดทำรายงานในหัวข้อที่เป็นประเด็นที่ทันสมัย มีความท้าทาย และมีนวัตกรรม เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ/นโยบายหลักของรัฐบาลที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาองค์กร หรือประเทศชาติที่เป็นภารกิจหลักของหน่วยงานที่สังกัดสู่การปฏิบัติ (Action Learning Policy Project) ในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น และบริหารการทูต ระดับต้น ที่สามารถ (๑) กำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนนโยบายและการมองภาพองค์รวม เข้าใจบริบทแวดล้อมและการคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต (๒) บริหารจัดการ/แก้ไขปัญหาที่เป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วน และ (๓) สามารถกำหนดแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดยข้อเสนอในการขับเคลื่อนนโยบายหรือแนวทางการแก้ปัญหาจะต้องเป็นรูปธรรม มีการประยุกต์ใช้แนวคิดหรือกระบวนการของเทคโนโลยีดิจิทัล ความเป็นนวัตกรรม และข้อเสนอจะต้องไม่เคยมีผู้เสนอมามาก่อนในอดีต ทั้งนี้ จะต้องมีความเชื่อมโยงกับมิติด้านการต่างประเทศและมีความเป็นสากล โดยจะต้องนำเสนอรายงานความคืบหน้าต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตามที่กำหนด และรายงานต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารวิชาการของหลักสูตรให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ข้อเสนอรายงานการศึกษารายบุคคล (IS Proposal)

(ก) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสังกัดกระทรวงการต่างประเทศ ให้จัดทำข้อเสนอรายงานในประเด็นที่มีความสำคัญและสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อาทิเช่น การบริหารจัดการประเด็นการต่างประเทศยุคหลังโควิด ๑๙ ทิศทางการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ความมั่นคงระหว่างประเทศ ภัยคุกคาม เสถียรภาพในภูมิภาค ไทยและกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และ Friends of Mekong การทูตเชิงเศรษฐกิจ/BCG Economy/การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของไทย Branding ประเทศไทย สถานะไทยในเวทีโลก และบทบาทไทยในประเด็นระหว่างประเทศความร่วมมือระหว่างประเทศ ความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน Vaccine Diplomacy/Digital Diplomacy/Post COVID Diplomacy บทบาทไทยในการร่วมพัฒนาภาวะเปราะบางและพันธมิตรระหว่างประเทศ การพัฒนาศักยภาพมนุษย์ การสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ การบูรณาการงานด้านการต่างประเทศและการเพิ่มประสิทธิภาพกับทีมประเทศไทย การทูตเพื่อประชาชน บทบาทกระทรวงการต่างประเทศในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค

(ข) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากส่วนราชการและหน่วยงานรัฐอื่น ให้จัดทำข้อเสนอรายงานในประเด็นที่มีความสำคัญและสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วยงานต้นสังกัดและต้องเชื่อมโยงกับมิติด้านการต่างประเทศ

๒) การจัดทำผลงานกลุ่ม ต้องสะท้อนให้เห็นถึงการบูรณาการภารกิจของหน่วยงาน/ ส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศหรือระดับ ปฎิรูป สอดรับกับบริบทความท้าทายและการเปลี่ยนแปลง โดยข้อเสนอหรือทางเลือกในการขับเคลื่อนนโยบาย จะต้องไม่เคยมีผู้เสนอมานำแล้วในอดีต

๓) กระบวนการให้คำปรึกษาแนะนำในการทำผลงาน มีอย่างสม่ำเสมอตลอดหลักสูตร

๔) ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำในการทำผลงานส่วนบุคคลและผลงานกลุ่ม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการบริหารองค์กร (หรือเคยดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้นขึ้นไป) และ/หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในวงกว้าง ทั้งจากภาครัฐและภาควิชาการในสัดส่วนที่เหมาะสม

๒. การจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan: IDP) เป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาบุคคลที่มีความสำคัญมากอีกเครื่องมือหนึ่งที่หลักสูตรนักบริหารการทูตนำมาใช้เพื่อให้ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมได้กำหนดทิศทางการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ (KSAOs) ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามภารกิจขององค์การ สอดคล้องกับความต้องการขององค์การ และบรรลุ เป้าหมายในอาชีพได้ โดยนำผลการประเมินสมรรถนะหลักของนักบริหารระดับสูงช่วงก่อนการอบรม มาประกอบการกำหนดทิศทางการพัฒนาตนเอง

๕.๒.๔ การฝึกอบรมส่วนที่ ๔: การสรุปผลการเรียนรู้/ปัจจัยนิเทศ (๑๒ ชั่วโมง) ประกอบด้วย การประเมินผลการเรียนรู้และการพัฒนา การประเมินสมรรถนะผู้บริหาร (Post-test) การเสวนาผลงาน การศึกษารูปแบบกลุ่ม การนำเสนอรายงานการศึกษาส่วนบุคคล (IS) ฉบับสมบูรณ์ และการเสนอผลการจัดทำ แผนพัฒนารายบุคคล (IDP)

วิธีการฝึกอบรม เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญกับ

- การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการการเรียนรู้ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผสมการเรียนผ่านระบบหรือโปรแกรมออนไลน์ และการเรียนรู้แบบในชั้นเรียน
- การประเมินสมรรถนะตนเองเพื่อนำมากำหนดแผนพัฒนารายบุคคลเพื่อเป้าหมายในการพัฒนา เข้าสู่ตำแหน่งบริหาร
- การกำหนดประเด็นหรือปัญหาจากประสบการณ์ในสายงานที่ตนสนใจเพื่อการค้นคว้าศึกษา หาคำตอบด้วยตนเอง
- การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและนำบทเรียนหรือประสบการณ์จากการปฏิบัติไปอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักบริหารโดยกระบวนการกลุ่ม (Group Process) เพื่อสะท้อนการเรียนรู้
- การเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์/ นักบริหารที่ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับ (Best Practices Learning)
- การฝึกฝนทักษะเฉพาะทางการทูตกับผู้เชี่ยวชาญระดับสากล
- การสร้างการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ภายใต้คำปรึกษา การสอนแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและ ที่ปรึกษาด้านการเรียนรู้ (Learning Facilitators)
- การศึกษาดูงานที่ส่วนราชการและหน่วยงานภาคเอกชนภายในประเทศ ซึ่งจะเป็นการช่วย เสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและพัฒนาทักษะการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Action Learning)
- การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ระหว่างกันด้วยกิจกรรม Morning Talk การบรรยาย โดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ วิธีการฝึกอบรมจะเน้นหลักการเรียนรู้ ที่เหมาะสมสำหรับผู้บริหาร โดยเป็นการเสริมความรู้ในเชิงปฏิบัติ และการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร ที่มีความหลากหลายทั้งประสบการณ์และเชิงวิชาชีพ (Executive Talk)

๖. เกณฑ์การสำเร็จการฝึกอบรมและการประเมินผลการเรียนรู้

ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๓ ด้าน คือ

๖.๑ การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เนื่องจากหลักการส่วนหนึ่งของหลักสูตร คือ การให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีปฏิสัมพันธ์และเรียนรู้จากผู้เข้าร่วมฝึกอบรมที่มีความแตกต่างด้านความคิดและมุมมอง เพื่อกระตุ้นให้เกิดความคิดและมุมมองใหม่ ๆ ในการทำงานนั้น จึงกำหนดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้อง

๖.๑.๑ มีระยะเวลาในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ของระยะเวลาการฝึกอบรมทั้งหมดที่หลักสูตรกำหนด และ

๖.๑.๒ เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาผลงานรายบุคคลและผลงานกลุ่มอย่างน้อยประเภทละ ๔ ครั้ง

๖.๒ ผลงานการศึกษา

๖.๒.๑ รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (IS) ผลงานรายบุคคลต้องสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการทัศน์ และกระบวนการคิดภายใต้หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น และบริหาร การทูต ระดับต้น โดยข้อเสนอในการขับเคลื่อนนโยบายหรือแนวทางการแก้ปัญหาจะต้องเป็นรูปธรรม มีการ ประยุกต์ใช้แนวคิดหรือกระบวนการของเทคโนโลยีดิจิทัล มีความเป็นนวัตกรรม และข้อเสนอจะต้องไม่เคยมี ผู้เสนอมาแล้วในอดีต ทั้งนี้ จะต้องมีความเชื่อมโยงกับมิติด้านการต่างประเทศและมีความเป็นสากล

๖.๒.๒ รายงานการศึกษากลุ่ม ผลงานกลุ่มต้องสะท้อนให้เห็นถึงการบูรณาการภารกิจของ หน่วยงาน/ส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศ หรือประเด็นปฏิรูป สอดรับกับบริบทความท้าทายและการเปลี่ยนแปลง โดยข้อเสนอหรือทางเลือกในการ ขับเคลื่อนนโยบายจะต้องไม่เคยมีผู้เสนอมาแล้วในอดีต

ผลงานการศึกษาตามข้อ ๖.๒.๑ และ ๖.๒.๒ ต้องได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิไม่ต่ำกว่า ๖๐ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

๖.๒.๓ แผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan) ซึ่งได้รับการอนุมัติจาก ผู้บังคับบัญชาของตำแหน่งเป้าหมายหรือผู้บังคับบัญชาที่ดำรงตำแหน่งเป้าหมายในปัจจุบัน

๖.๓ การประพฤติปฏิบัติตน

เป็นผู้มีความประพฤติเหมาะสมตลอดระยะเวลาการฝึกอบรม หมายถึง ปฏิบัติตนอย่างมี วุฒิภาวะและมีความฉลาดทางอารมณ์ที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่น ใฝ่รู้ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลานัดหมาย มีความกระตือรือร้น เอาใจใส่ การอุทิศตน เสียสละ ความร่วมแรงร่วมใจ มีภาวะผู้นำ รักษาไว้ซึ่งภาพลักษณ์ที่ดี และศีลธรรมอันดีของนักบริหารการทูต ไม่เป็นผู้กระทำการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสีย มุ่งทำลาย เป็นอุปสรรค หรือส่งผลในเชิงลบต่อการฝึกอบรม ต่อหน่วยงาน หรือต่อราชการโดยรวม โดยคณะกรรมการบริหารวิชาการ ของหลักสูตรจะเป็นผู้พิจารณาประเมินผลความประพฤติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๗. การบริหารจัดการหลักสูตร

๗.๑ คณะกรรมการหลักสูตร ประกอบด้วย

๗.๑.๑ คณะกรรมการบริหารโครงการหลักสูตรนักบริหารการทูต ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธาน รองปลัดกระทรวงฯ ที่กำกับดูแลงานด้านบริหารและพัฒนา บุคลากร ผู้ทรงคุณวุฒิใน อ.ก.พ. กระทรวงการต่างประเทศด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล เอกอัครราชทูต ประจำกระทรวงที่กำกับดูแลงานด้านพัฒนาบุคลากร เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักบริหารบุคคล ผู้อำนวยการสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่วางแผนการ พัฒนานักบริหารการทูต กำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารโครงการและจัดการหลักสูตร กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์และดำเนินการเรื่องการคัดเลือกหรือถอดถอนผู้เข้าร่วมหลักสูตร ติดตามความก้าวหน้าในการ ดำเนินการและประเมินผลโครงการในภาพรวม

๗.๑.๒ คณะกรรมการบริหารโครงการหลักสูตรนักบริหารการทูต แต่งตั้ง**คณะกรรมการบริหารวิชาการ** ประกอบด้วย อดีตผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธาน อดีตเอกอัครราชทูต อดีตผู้บริหารองค์การระดับกรมขึ้นไป คณาจารย์จากสถาบันการศึกษาชั้นนำ อาทิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ ฯลฯ หรือนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่บริหารการจัดกิจกรรมหลักสูตร ได้แก่ การออกแบบรายละเอียดกิจกรรม การวางแผนกำหนดการและระยะเวลา การดำเนินการจัดกิจกรรม การให้คำปรึกษาแนะนำผู้เข้ารับการฝึกอบรม การประเมินและรายงานความก้าวหน้าและผลการจัดกิจกรรมหลักสูตร ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดโครงการ ฯลฯ ต่อคณะกรรมการบริหารโครงการ โดยมีนักการทูต และนักทรัพยากรบุคคลของสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ เป็นเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร

๗.๑.๓ คณะกรรมการบริหารโครงการหลักสูตรนักบริหารการทูต แต่งตั้ง**คณะกรรมการประเมินผลหลักสูตร** ประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธาน อดีตเอกอัครราชทูต คณาจารย์จากสถาบันการศึกษาชั้นนำ อาทิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ ฯลฯ หรือนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่ประเมินผลหลักสูตรภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม และรายงานผลการประเมินให้กระทรวงฯ และสำนักงาน ก.พ. ทราบต่อไป

๗.๒ กระบวนการคัดเลือกและคัดกรองผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรม

กระทรวงการต่างประเทศมีการดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมโดยดำเนินการ ดังนี้

๑. ผ่านการคัดเลือกจากส่วนราชการต้นสังกัด และได้รับความเห็นชอบให้เสนอชื่อสมัครเข้ารับการฝึกอบรม ทั้งนี้ การคัดเลือกจะต้องเป็นไปตามคุณสมบัติที่กำหนดในข้อ ๔ และต้องสอดคล้องกับการบริหารอัตรากำลังและแผนการทดแทนตำแหน่งของส่วนราชการต้นสังกัด

๒. กระทรวงการต่างประเทศ โดยคณะกรรมการบริหารโครงการหลักสูตรนักบริหารการทูต คัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต (นบท.) โดยพิจารณาคุณสมบัติผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกที่คณะกรรมการบริหารโครงการหลักสูตรนักบริหารการทูตกำหนดจากใบสมัคร สำเนาเอกสารประกอบการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครแต่ละราย การเสนอหัวข้อรายงานการศึกษาส่วนบุคคล ซึ่งอาจมีการสัมภาษณ์หรือขอข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อพิจารณาความพร้อมและความเหมาะสมและส่งบัญชีรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกให้สมัครเข้ารับการฝึกอบรม พร้อมใบสมัครของผู้อยู่ในบัญชีรายชื่อฯ ทุกราย เสนอกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติรายชื่อ

๗.๓ วิทยาการ

กระทรวงการต่างประเทศได้พิจารณาเลือกสรรวิทยาการที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในหัวข้อและประเด็นการเรียนรู้ สามารถออกแบบกระบวนการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ สามารถถ่ายทอดและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

๘. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

หลักสูตรนักบริหารการทูตได้จัดให้มีการประเมินผลหลักสูตร (Program Evaluation) และการประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning) ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่เป็นไปตามมาตรฐานตามหลักวิชาการ มีความครอบคลุมในทุกมิติ และวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเที่ยงตรงเชื่อถือได้

๙. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๑๐ สิงหาคม - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ (รวม ๘ สัปดาห์ หรือ ๓๗ วัน) โดยอบรม
ทุกวันทำการและถือเป็นวันปฏิบัติราชการ แบ่งเป็น

๙.๑ กิจกรรมก่อนเปิดการอบรม (ผ่านระบบออนไลน์) ดังนี้

- วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ การชี้แจงแนวทางการจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study: IS)
- วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ การนำเสนอหัวข้อและกรอบการศึกษา ต่อคณะกรรมการบริหาร
วิชาการ

๙.๒ อบรมทางระบบออนไลน์ ระหว่างวันที่ ๑๐ สิงหาคม - ๒ กันยายน ๒๕๖๕

๙.๓ อบรมแบบออนไซต์ที่สถาบันการต่างประเทศฯ ระหว่างวันที่ ๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

* กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

๑๐. ค่าธรรมเนียมการฝึกอบรม*

ค่าธรรมเนียมการฝึกอบรมของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมที่มีข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ
ตลอดหลักสูตร รายละเอียด ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยเบิกจ่ายจากหน่วยงานต้นสังกัด

* ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมจากจังหวัดต้นทาง อาทิ ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าที่พัก
ระหว่างการอบรม ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมสามารถเบิกค่าใช้จ่ายจากงบประมาณของต้นสังกัดตามระเบียบ
กระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ และกระทรวงการต่างประเทศขอสงวนสิทธิ์ที่จะ
ไม่คืนเงินค่าธรรมเนียมการฝึกอบรมแก่ต้นสังกัดไม่ว่ากรณีใด ๆ

สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ
สถานะ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕